

Marechaussee-eskadrons in bezettingstijd 1940-1942

Drie dagen na de capitulatie op 15 mei 1940, wordt Nederland onder burgerlijk bestuur gesteld in de persoon van Seys-Inquart. Deze rijkscommissaris heeft voor de uitoefening van zijn taak vier commissarissen-generaal ter beschikking. Voor het 'Sicherheitswesen' is dit Rauter, die als 'Höhere SS- und Polizeiführer' ook het bevel heeft over alle Duitse SS- en politiekrachten. Seys-Inquart bepaalt dat de handhaving van de openbare rust, orde en veiligheid wordt opgedragen aan de Nederlandse politie, maar wel onder toezicht van de 'Ordnungspolizei'.

Die Nederlandse politie wordt, na een wervingsactie, in de zomer van 1940 met duizenden politieagenten, rijksveldwachters en marechaussees uitgebreid, voornamelijk afkomstig uit het gedemobiliseerde leger. De versterking is nodig, omdat na de opheffing van het leger, de openbare orde en rust alleen nog door de politie kan worden gehandhaafd. In en bij de grote steden worden voor bijstand marechaussee-

eskadrons, geconcentreerde/gesloten eenheden, van circa honderd marechaussees gelegerd. De volgende brochure beschrijft de oprichting, de organisatie, de vulling, de uitrusting, de huisvesting en de inzet van deze marechaussee-eskadrons. Uit deze periode is beeldmateriaal bewaard gebleven, waarmee de brochure ruim zal worden voorzien.

Maar zijn deze eskadrons van de Marechaussee nu de gesloten eenheden die Rauter voor ogen heeft? Wat is zijn echte bedoeling? In mei 1941 wordt in Amsterdam een gesloten gemeentepolitie-eenheid opgericht, het Politiebataljon Amsterdam. Drie maanden later wordt het personeel van drie eskadrons overgeplaatst naar de gemeentepolitie van Amsterdam en Den Haag. Wanneer het formieren van een bataljon Marechaussee voor politiedienst achter de frontlinie in Rusland mislukt en het Politie Opleidingsbataljon in Schalkhaar in maart 1942 de eerste gesloten eenheid van de 'Nieuwe Orde' aflevert, is het einde van de eskadrons nabij.

Vrije toegang museum

De Vrienden van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee genieten het hele jaar 2023 van vrije toegang tot het Marechausseemuseum in Buren.

Openingstijden

De actuele openingstijden van het museum zijn als volgt:

Dinsdag t/m zondag: 10.00 - 17.00 uur.

In schoolvakanties ook op maandag.

Gratis toegang is er voor bezoekers met onder andere veteranenpas, defensiepas, post-actievenpas of museumkaart.

Voor vragen kunt u bellen met het nieuwe telefoonnummer **06-11063000**.

Of kijk op www.marechausseemuseum.nl voor de meest actuele informatie.

Vriendendag 2022: korte terugblik

Op veler verzoek vond de jaarlijkse vriendendag van 2022 plaats op de KW III-kazerne te Apeldoorn. Hier werd de door Harm Engels geschreven brochure

nummer 59 gepresenteerd.

Het was voor enkele begunstigers na lange tijd weer een bezoek aan het opleidingscentrum. Zij maakten dan ook gretig gebruik van de rondleiding in het nieuwe lesgebouw 46 en de traditiekamer OTCKMar. Dit onder leiding van de Kapitein Michiel Tattersall.

Twee boeken over de marechaussees

Afgelopen jaar verschenen twee boeken die ons een inkijk geven in het werk van marechaussees en de impact die dit werk kan hebben. Twee verhalen in boekvorm die de mens achter het KMar-uniform laten zien. Twee verhalen die terecht aandacht vragen voor PTSS.

Deze twee boeken zijn door de Stichting Vrienden geschonken aan de Stichting Museum Koninklijke Marechaussee (SMK).

Presentatie brochure nr. 60

Op 13 april 2023 wordt brochure nummer 60 gepresenteerd in het Marechausseemuseum te Buren. De schrijver is Henk G. Westland.

Sponsoren van de brochures en genodigden worden hiervoor door de vestigingsdirecteur en het bestuur van de Stichting Vrienden persoonlijk uitgenodigd.

Vriendendag 2023

De jaarlijkse Vriendendag voor 2023 is nog in voorbereiding. Zodra er meer bekend is, laten wij dit weten via onze website:

www.vrienden.stichtingmuseumkmar.nl

Nieuws uit Buren

Een korte terugblik

2022 was ondanks de lastige start, we waren een groot deel van de maand januari nog gesloten door een lockdown, toch een succesvol jaar voor het Marechauseemuseum. Met name in de schoolvakanties was het lekker druk. Vlak voor de kerstvakantie opende de bijzondere fototentoonstelling "Door het oog van Defensie", waarmee alle zalen van het museum geheel vernieuwd zijn.

Foto: Mike de Graaf

"Door het oog van Defensie": werk van elf defensiefotografen

Het Mediacentrum Defensie heeft elf fotografen in dienst, die een eigen selectie hebben ingestuurd voor de tentoonstelling. De opdrachten die de fotografen krijgen zijn defensiebreed en de onderwerpen variëren van oefeningen in sneeuw- en ijsgebied, inzet bij humanitaire acties tot de afwikkeling van de ramp met de MH17. Een unieke tentoonstelling, want nog nooit eerder was het werk van deze fotografen bij elkaar te zien!

Menselijke emoties

Naast indrukwekkende beelden van de inzet van materieel, denk aan de F-35 tijdens oefeningen in Californië, een pantsershouwiter in Litouwen, een bushmaster in Afghanistan, zijn er ook foto's te zien die juist de menselijke kant van het defensiewerk belichten. Zo is er een serie beelden bij van de humanitaire inzet op de Bahama's, waar militairen de bevolking hielpen nadat een verwoestende orkaan over

Foto: Cristian Schrik

het eiland trok. Ook de moeilijke momenten worden in beeld gebracht: het ceremonieel rondom het repatriëren van een gesneuvelde collega wordt vastgelegd.

Gelukkig zijn er ook veel ontspannen momenten: tijdens hun werk komen militairen over de hele wereld. Het beeld van marinepersoneel op verlof in New York is daar een mooi voorbeeld van.

De fotografen

In een korte video komen een aantal van de fotografen aan het woord. Zij vertellen over de keuze van hun beelden en de liefde voor hun vak.

Foto: Hille Hillinga

De tentoonstelling staat in logisch verband met de tentoonstelling "De krijgsmacht beschermt wat ons dierbaar is". Hierin vertellen militairen van alle krijgsmachtonderdelen over hun drijfveren om te kiezen voor een beroep in dienst van de veiligheid van ons allen, de mooie maar ook moeilijke kanten van hun vak. De fototentoonstelling Door het oog van defensie vormt als het ware de illustratie bij hun verhaal. Te zien tot eind 2023.

Schenking

De Stichting Vrienden heeft gemeend voor 2023 eenmalig nog een bijdrage van € 2.500,00 te schenken aan de nieuwe tentoonstelling met als werktitel: "De Canon van de Koninklijke Marechausee", waarvoor plaats zal worden ingericht met de thema's "Koude Oorlog" en "50 jaar dienstplicht KMar"

Dat de DAF-Jeep na restauratie een mooie plaats krijgt in het Marchauseemuseum.

Begunstigers

De Sociëteit Heeren van Buren heeft zijn deelnemers (38) voor 2023 aangemeld als begunstiger van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechausee.

Bestuurslid Peter Hartmanns:

"Een van de meest markante gebouwen binnen de kern van Buren is natuurlijk het voormalige Weeshuis met nu de vestiging van het Marchauseemuseum, een belangrijk instituut voor onze woonomgeving en onze Heerenclub.

Een museum waarmee onze Heerenclub warme banden onderhoudt. Voor tal van activiteiten hebben wij in het verleden een beroep kunnen doen op het Museum en wij hopen dat we dat ook in de toekomst kunnen blijven doen."

Vacature

Het bestuur van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechausee is op zoek naar een **Algemeen Bestuurder**. Neem voor meer informatie contact op met Peter Coomans, via e-mail: penningmeestervrienden@stichtingmuseumkmar.nl.

Van de Penningmeester

Uw jaarlijkse bijdrage of donatie voor een Brochure kunt u voldoen op IBAN: NL47 INGB 0000 150 300 t.n.v. Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechausee o.v.v. Bijdrage 2023 of Brochure 61.

De Kolbak is een uitgave van:

Redactie

Peter Coomans

Adres: Theeboomstraat 4

3151 RR Hoek van Holland

Mail:

penningmeestervrienden@stichtingmuseumkmar.nl

Tel: 06-48426992